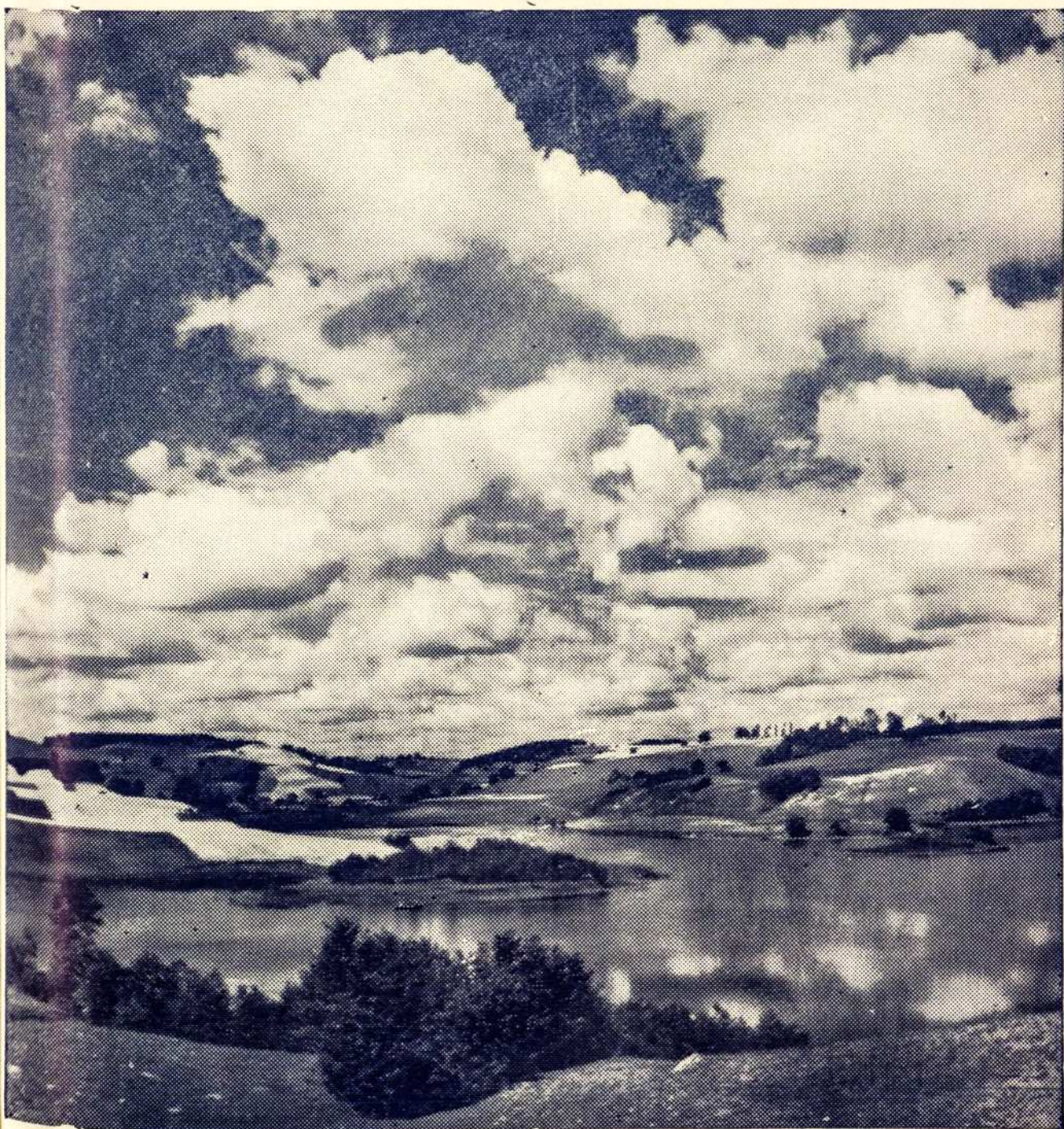

EGLUTĒ

apr

1952

RUGSĒJIS

Nr. 7

1952 RUGSĖJIS Nr. 7

Redaguoja: *Pranas Naujokaitis*

Leidžia

LIETUVIŲ KULTŪROS
INSTITUTAS

Prenumerata:

Metams: Amerikoje \$3.00, kitur — \$3.50. Atskiras numeris 30 centų.

Pinigus, užsakymus ir adresų pakeitimus siųsti:

EGLUTĖ, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Raštus siųsti ir turinio reikalu rašyti:

Pr. Naujokaitis, 924 Madison St., Brooklyn 21, N. Y.

ŠIAME NUMERYJE:

1. M. Barnabas, LIETUVOS VĖLIAVA	193
2. O. B. Audronė, SVETIMAM MIŠKE	194
3. Z. Gavelis, VAKARAS TĖVYNĖS PARUGĖJE	195
4. St. Džiugas, GRAŽIAUSIAS PRISIMINIMAS	196
5. V. Tamulaitis, SKRUZDĖLYTĖ GREITUTĖ	199
6. J. Minelga, VASARA TĖVYNĖJE	201
7. S. Pipiraitė, PUPOS, ŠIAUDO IR ŽARIJOS KELIONĖ	202
8. A. Giedrius, KAIP GYTIS IR DAIVA APGAVO SENELE	207
9. PIEMENĖLIŲ DŽIAUGSMAS, iliustr. dail. A. Kaupas	212
10. A. Baronas, DU KAČIUKAI, iliustr. dail. J. Kaminskas	213
11. V. Čižiūnas, GEDIMINAS — DIDYSIS LIETUVOS ŠEIMININKAS	216
12. St. Džiugas, RAUDONVIRŠIS	219
13. ATŽALĖLĖS	220
14. Naujos knygos	221
15. Mokyklos ir mes	222
16. Uždaviniai ir mįslės	224
17. Laiškai	viršelyje

Dail. P. Osmolskio — nuolatinės vinjetės ir 210 psl. iliustracija. "Piemenėlių džiaugsmas" — dail. A. Kaupo iliustracijos. "Du kačiukai" — dail. J. Kaminsko iliustracijos. Viršelyje — Vyt. Augustino Lietuvos vaizdas (fotografija).

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly, except during July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn. Editor: P. Naujokaitis, Brooklyn, N. Y. September, 1952. Vol. 3, No. 7. Subscription: \$3.00 yearly. Outside U.S.A. — \$3.50 yearly. Single Copy 30c. Entered as second-class matter at the post office at Putnam, Conn.

N. P. Seserų Spaustuvė, Putnam, Conn.

Kauno vaizdas nuo Vytauto kalno

“Ateities” klišė

LIETUVOS VĖLIAVA

Tautinė vėliava yra tėvynės ženklas, primenąs jos šventumą. Mūsų trispalvėje atsispindi Lietuvos garbinga istorija, džiaugsmas ir skausmas, laimėjimai ir pralaimėjimai, praeities paslaptys ir ateities aušra.

Trispalvės vedami, mūsų savanoriai kovojo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Su ja surištas mūsų likimas ir garbė, dabartis ir ateitis.

Mūsų vėliavoje yra gyvas trijų spalvų darnumas. Geltona reiškia derlinguosius Lietuvos laukus; žalia — nepalaužiamą viltį amžiais gyvuoti; raudona — lietuvių tautos narsumą.

Vėliavoje randame ir dvasinį prasmingumą. Ji mus veda į tikėjimą, meną, mokslą ir civilizaciją.

Kai po ilgos tremties žydu tauta grįžo į jai pažadėtąją žemę, ji dar sykį buvo atsidūrusi pavojuje, priešais turėdama jūrą, o iš pasakos — atsivejantį priešą. Bet staiga atsirado ugnies stulpas, kuris apsaugojo izraelitus nuo priešo.

Tas ugnies stulpas buvo jų istorijos ir jų protėvių sąžinė, kuri pasiskleidė iš jų dvasios ugninio debesies pavidalu.

Mes mylime savo vėliavą, kaip ją mylėjo mūsų tėvai, kaip ją gerbė mūsų tautos didvyriai, nesuabejodami už ją atiduoti savo gyvybę. Ji mums pavojuose yra lyg anas ugninis stulpas.

Stiprinkime ir mes savo istorijos ir tautos sąžinę, o tikrai atgausime savo mylimą tėvynę Lietuvą, ir trispalvė suplevėsuos Gedimino kalne.

M. Barnabas

Svetimi miškai, svetimi kalnai... Pasiilgom savosios žemės...

“Darbininko” klišė

SVETIMAM MIŠKE

O. B. AUDRONĖ

Juokias saulė, juokias miškas,
Šaltinėliai gėlūs tyška —
Lyg prie Vilniaus, lyg prie Kauno
Upeliukai bėga sraunūs.

Lyg tai Nemunas, lyg Nėris
Tarp kalnų ten pasinėręs,
Lyg Vilnelė smagiiai šnera,
Lyg rugeliai kloniuos dera.

Lyg tie slėniai ir tos kalvos
Kažką tarias, kažką kalbas —
Žydi medžiai, žydi gėlės,
Tik... negieda vievesėlis.

Ir ne čia artojas pilkas,
Ne rugelių žalias šilkas. ...
Po lazdynais, po lanksčiaisiais,
Tai ne čia žibutės skleisis.

Juokias saulė, juokias miškas,
Šaltinėliai gėlūs tyška ...
Tik gėlu širdelei daros:
Dieve geras, Dieve geras!

VAKARAS TĖVYNĖS PARUGĖJE

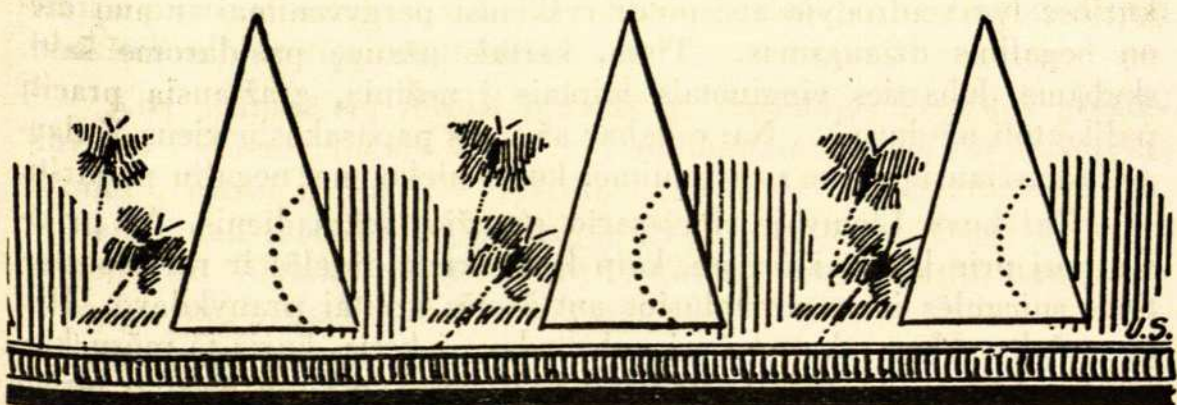
ZIG. GAVELIS

Dainų garsai laukuos nuaidi,
Piovejai grįžta iš laukų,
Ir aukso spindulius žvaigždutės svaido
Iš atvirų dangaus langų . . .

Į pievas krenta rūko gijos,
Žiedų taurelės skęsta lyg pūkuos,
Tyliai užmiega plačios girios
Ir paukščiai medžiuose tankiuos.

O taip gaivu, gaivu ir gera
Prie šaltinėlio parugėj:
Jauti, kaip sunkios varpos šnara —
Ir gyvą duoną čia regi...

Ir tau krūtine, tartum, kelia,
Ir lengva, lengva darosi alsuot,
Nepajunti, kaip priklaupi ant kelių
Gimtosios žemės pabučiuot.

Mielajam Lietuvos kaime...

“Darbininko” klišė

GRAŽIAUSIAS PRISIMINIMAS

STASYS DŽIUGAS

Ir šiandieną dažnai atsiminimuose sugrįžtu į vaikystės dienas, kuriose lyg veidrodyje atspindi ryškiausi pergyvenimai ir anų dienų begalinis džiaugsmas. Tiesa, kartais užaugę pasidarome šalti, skubame dabarties vingiuotais laiptais į nežinią, gražiausią praeitį palikę toli už durų... Na, o dabar aš jums papasakosiu vieną iš daugelio gražiausių mano prisiminimų, kurio niekuomet negaliu pamiršti.

Tai buvo Lietuvoje. Pavasario pradžia, sekmadienis. Aš prikišęs nosį prie lango, žiūrėjau, kaip lauke krito didelės ir retos paskutinės sniegulės ir ir nupuolusios ant žemės greitai pranykdavo. Dar buvo šalta. Mano akys dažnai nukrypavo į kelią, kuris iš mūsų kiemo per laukus vingiavo atsirėmęs į beržyną. Tuo keliu tėveliai turėjo

sugrįžti iš bažnyčios, todėl spoksojau su nekantrumu ir ilgesiu. Mat, tėvelis prižadėjo parvežti įvairių spalvų pieštukų, skanių riestainių, o svarbiausia — laukiau laikraščio, kurį tėvelis skaitydavo. Tame laikraštyje kartą mėnesį būdavo gražus “Mykoliuko Pastogės” skyrius. Aš jį labai mėgdavau, skaitydavau kiekvieną eilėraštį ar apysakaite daug kartų, o guldamas vakare į lovą pasidėdavau po pagalve, kad per naktį nedingtų... Ir tikrai “Mykoliuko Pastogė” mylėjau. Tiesa, mokykloje kai kurie vaikai skaitydavo kitus laikraštėlius: “Žvaigždutė”, “Žiburėlį”, “Kregždutė”, “Šaltinėlį”, kurie buvo gražūs žurnaliukai, kaip “Eglutė”, bet man tėvelis juos žymiai vėliau užprenumeravo.

Kai tik iš beržyno pasirodė pažįstamos mūsų bėrių galvos, mano širdis ėmė dar smarkiau plakti. Ir ratams įtarškant į kiemą, aš iš džiaugsmo pradėjau šokinėti ir dainuoti. Riestainių kvapas jau seniai kvepėjo, kaip medus, ir lindo giliai į nosį.

Prie durų pasitikęs tėvelį įkibau jam į rankovę ir nulydėjau, žodžio nepratardamas, į kitą kambarį. Mat, buvau atsargus ir bijojau, kad ir šį kartą gali pasakyti, kad riestainius pakelyje zuikiai atėmė ar kaip kitaip. Žinoma, o pieštukų vis dar žydas neatvežė iš didelio miesto. Tais pasakymais ne visuomet tikėdavau. Todėl ir šį kartą mano širdis džiaugėsi ir nerimo. Tuo laiku prie manęs priėjo mamytė, uždėjo savo ranką ant mano galvos ir, žiūrėdama į mano išdykusį, bet ramiai susimąsčiusį veidą, pasiteiravo: ar aš šiandieną buvau geras, ar Dievulio neužrūstinau, ar nesukūliau molinio ąsočio ir t. t. Bet kai atsakiau, kad ne, mamytė nusišypsojo. Tuo metu tėvelis iš kišenės ištraukė mano lauktą laikraštį, išvyniojo ant stalo, ištraukė “Mykoliuko Pastogę”, sakydamas, jog jame rašoma ir apie mane. Be to, klebonas pasikvietęs tėvelį į kleboniją ir pagyręs, kad aš esąs geras vaikas ir kad aš laimėjęs konkursinį rašinį. Pagaliau tėvelis iš kišenės ištraukė gražią maldaknygę ir visą maišelį saldinių, kaip specialią dovaną nuo klebono.

Be galo nudžiugau, o širdyje kartoju, kad, va, aš ėmiau ir laimėjau pirmą dovaną už rašinėlį “Kaip aš globojau ir lesinau žiemą paukštėlius”. Ir visai nesitikėjau...

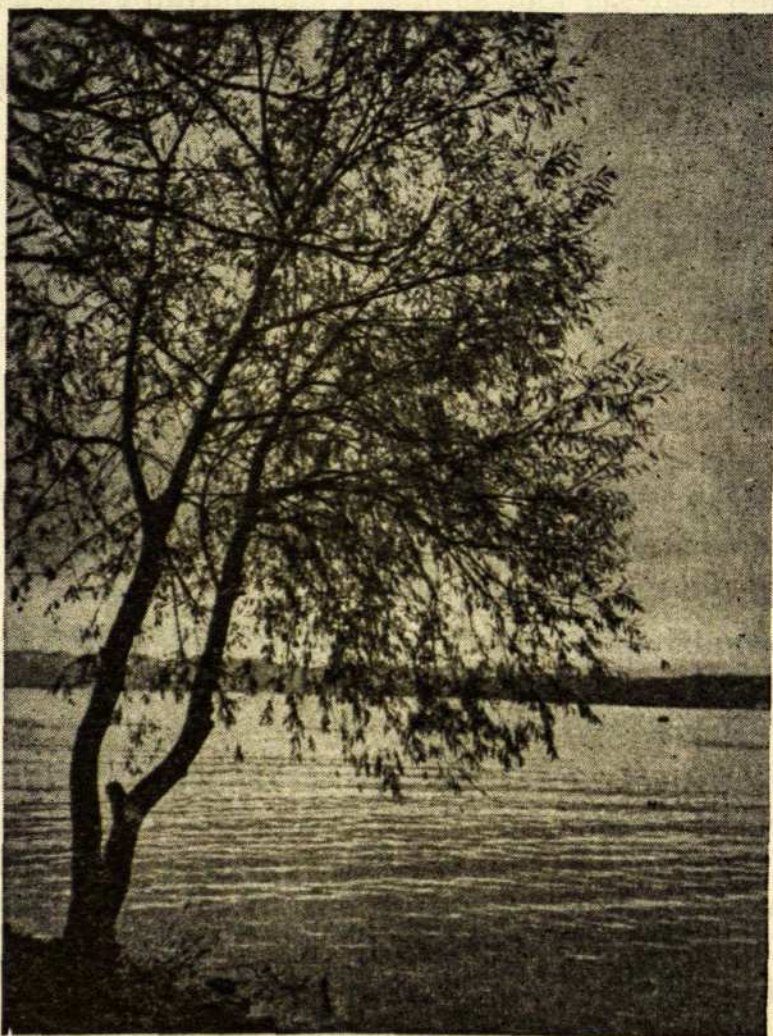
Kitą sekmadienį tėvelis parvežė iš redakcijos atsiųstas gražias knygas: “Žemės Angelo auka”, “Palaimintais keliais” ir “Korėjos broliai”. Kartu gavau ir “Mykoliuko Pastogės” redaktoriaus laišką, kuriame man rašoma: “Sveikinu su gražiu rašinėliu. Gerai mokykis ir netingėk. Mylėk tėvelius, Dievą ir Tėvynę. Kai užaugsi, daug gero savo Tėvynei padarysi. Gal ir rašytoju būsi.”

Ir žinote, mano mieli skaitytojai, kas po laišku pasirašė?.. Na, tai Vytė Nemunėlis, kurio eilėraščius visus mokėjau atmintinai, ku-

rie buvo atspausdinti "Mykoliuko Pastogėje". Jūs irgi Jį žinote ir gal pažįstate asmeniškai? Jis labai gražiai rašo eilėraščius. Amerikoje jis yra išleidęs dvi knygutes: "Meškiukas Rudnosiukas" ir "Pietų vėjelis". Labai gražios. Būtinai perskaitykite...

Aš buvau labai patenkintas. Džiaugsmas didelis ir neapsakomas. Gyrė mane klebonas, mokytojas, stebėjosi visi mano draugai, o tėveliai dažniau parveždavo riestainių ir kitų dovanų. Ir dabar aš negaliu pamiršti anų dienų...

Ta pačia proga ir aš Jums patariu mylėti ir skaityti gražią "Eglutę", nes iš jos daug dalykų sužinosite ir išmoksite. Dalyvaukite galvosukų varžybose, rašykite redaktoriui iš mokyklų gyvenimo, ir tikrai ji paliks geriausią Jūsų draugę. Kai užaugsite ir būsite žymūs žmonės, visuomet prisiminsite gražiausias vaikystės dienas.

Glucsnis svyruoklis Lietuvos paežerėje "Ateities" klišė

SKRUZDĖLYTĖ *Greitutė*

VYT. TAMULAITIS

3. Senoji auklė Kruopštė

Skruzdėlyne visi turėjo darbo, visi buvo užimti, bet ar galėjo kas lygintis su senute aukle Kruopšte, ant kurios pečių gulė visi mažųjų rūpesčiai? Nuo ryto ligi vėlų sutemų bėgiojo ji po vaikų kambarius, tildydama nenuoramas, ramindama verkiančius, taikydama peštukus. Kiek tai meilės, triūso ir kantrybės reikėjo prie kiekvienos mažos lovelės, kad įspėtų visų norus ir troškimus! Ir žiūrėk, vos tik spėjai vienus užmigdyti, ten kiti jau kelia tokį alasą, susikibę į plaukus, kad, rodos, imk ir bėk užsikimšęs ausis. Vos tuos aptildei, antai, kitas nenuorama, per galvą versdamasis, pirščiuką užsigavo, trečias už žvyro akmenėlio užkliuvo, ketvirtam kojytės susipainiojo, ir klykia, rėkia išsižiojęs, kad lenktynių nelaimėjo. Ir vos tik vienas aptils šaukęs, būtinai pradės kitas. Ir taip senutė auklė Kruopštė puldinėdavo nuo vieno prie kito, kol tie nenuoramos paaugdavo, savarankiškai pradėdavo žaisti ir suprasti, kas galima, o kas — ne.

Rodos, jau ateis laisvesnė valandėlė ir senutei auklei, rodos, ir ji atsikvėps nuo trukšmo ir klyksmo. Bet kur tau! Po vienos, antros dienos, žiūrėk, vėl šimtai naujų išdykėlių spardosi vystykluose. Vėl bėk ir saugok kiekvieną, nešk iš tvankių kambarių tyru oru pakvėpuoti, saulėje pažaisti. Vėl mokyk vaikščioti ir į sunkų skruzdėlės gyvenimą pirmuosius žingsnius žengti. O kiek norų ir troškimų kiekvieno mažiuolio širdyje! Kiek minčių, svajonių ir klausimų! Ir kiekvienam aiškink, atsakyk, nepalik abejonėse, klaidose ir užsispyrime...

Per dienų dienas suplukusi, sušilusi senutė auklė Kruopštė šluostė ašaras, tramdė klyksmą ir alasą, juokėsi ir krykštė kartu su mažaisiais. Tiesa, ji turėjo daug pagelbininkų ir tarnaičių, bet be jos rankų nė vienas nepaliko savo lopšio, nė vienas nežengė pirmo žingsnio, jos budrios akies nesaugojamas. Už tai vakarais jai net ausyse ūždavo ir galva svaigdavo. Naktimis jos miegas buvo toks jautrus, kad ir mažo lapelio krustelėjimas atverdavo jos akis. Bet ji niekada nesiskundė sunkiu gyvenimu, niekada nenuleido nusiminusi rankų, nors naujų darbų gausybės užgriūdavo pečius. Toks jau buvo visų skruzdėlių būdas — bėgti ir dirbti nuo aušros ligi sutemų ir viską aukoti gimtojo miesto gerovei.

Ir koks didelis džiaugsmas užplūsdavo senutės auklės širdį, kai ji matydavo žengiant eilėmis jaunus skruzdėlynos kareivius. Visi visi buvo jos rankomis užliūliuoti, visi jie pirmą žingsnį žengė jos draužio įsikibę. Ir ne tik tie jaunų kareivių būriai, bet išsisos eilės naujų, ištikimų skruzdėlynos darbininkų, kurie dabar ilgomis virtinėmis traukė į miestą su naštomis ant nugarų... Visus juos ji pirmųjų darbų mokė, juos į sunkų gyvenimą išvedė.

Kiekvieną vakarą, po visų darbų, išeidavo senutė auklė Kruopš-tė į skruzdėlynos viršų ir apžvelgdavo visą miestą. Ir toks saldus laimės jausmas užliedavo jos širdį, kad ji savo gyvenimo nebūtų mainiusi nė su pačia karaliene. Gal taip galvojo ir visos kitos skruzdėlės, kurios savo gyvenimo laimę ir prasmę rado tik darbe ir auokoje...

Bet ši vakarą senutė auklė ilgai žiūrėjo į skruzdėlyną, juo atsigrožėti negalėdama. Ji pati nežinojo, kodėl, bet labai ilgai nėjo miegoti, lyg paskutinį vakarą žiūrėdama į gimtųjų namų stogus, skęstančius šešėliuose ir nakties ramume.

Nejučiomis jos mintys bėgo praeitin, trumpai sustodamos prie prabėgusių dienų, kurias nežinomybėn nusinešė besileidžianti saulė. Visas jos gyvenimas sutirpo čia, benešant sunkią našą. Bet ne veltui. Daug daug reikšmės turėjo ir jos nemiegotos naktys, kad toks didelis ir gražus skruzdėlynas išaugo. Mūrai ir miesto sienos stovėjo dabar tvirti ir nepajudinami, narsių kareivių saugojami. Plačios, lygios gatvės net blizgėte blizgėjo mėnesienoje, o lygūs keliai tiesėsi į neužmatomą tolybę. Ten toli dunksojo tamsūs šešėliai ir miško vėsoma, kur kiekvienas takelis buvo jos išvaikščiotas, kiekviena žolytė apžiūrėta. Kai dar jaunesnė buvo, daug sunkių našų iš ten parvilko, daug šapelių ir žvyro akmenėlių sunešė. Dabar jau daug toliau skruzdėlės darbininkės nubėgdavo. Jos augime nebuvo tiek daug puikių kelių, tiek tiltų ir tunelių, kuriuos inžinieriai dabar pastatė. Kai ji jauna buvo, vos tik baltąjį beržą tepasiekdavo. Ir tai reikėdavo tikros kantrybės besikarstant po žoles ir samanias. Sunkesnę našą net dviese ar tryse temdavai, kol nusileisdavai pagaliau nuo baltojo beržo kalvelės į paparčių miškelį. Čia jau lengviau galėjai atsikvėpti, nusišluostyti prakaitą ir jau beveik tiesiu keliu pasiekti skruzdėlynos vartus.

O kaip viskas pasikeitė dabar, vienai, kitai vasarai praėjus! Ir miestas dabar, rodos, visai kitas pasidarė. Anuomet, kai ji augo, nebuvo nei tų gilių požemių, nei tų stiprių mūrų, nei tų daugiaaukščių pastatų, kuriuose virte virė gyvenimas. Dabar buvo ramybė ir taika, nes ne bet kas išdrįsdavo veržtis į skruzdėlyną. O tada kiek baisių sukrėtimų ir nelaimių teko išgyventi. Ne vieną kartą būriai plėšikų buvo įsiveržę į miestą, ne kartą jie plėšė ir griovė, sunaikindami ilgų dienų triūsą.

Prisimena senutē auklē, kiek daug kareivių krito nelygioje kovoje su stipresniu priešu, kiek daug jaunų skruzdėlyčių buvo paimta nelaisvėn. Jas plėšikai išsivarė vergijon į savo namus. Bet praėjo, praslinko ir anos baisios dienos, kaip praslenka ir kiekvienas tamsus debesėlis per šviesų dangų. Skruzdėlynas atsilaikė prieš visus plėšikus. Ir nors ne kartą jis buvo virtęs griuvėsiais, bet visų sutarimas ir kantrybė jį prikeldavo iš dulkių daug greičiau, negu kas galėjo tikėtis.

Gal būt, dabar dar labiau viliojo plėšikus skruzdėlyno gėrybės, bet kiekvienas užpuolikas galėjo lengvai suprasti, kas jo laukia prie aukštos mūro sienos ir ką jam žada anos ilgos kareivių eilės, išdizdžiai žygiuojančios į sargybų vietas. (bus daugiau)

VASARA TĖVYNĖJE

JONAS MINELGA

Ar čia žemė, ar čia rojus —
Pats nebežinai:
Dūzgia margas vasarojus,
Ten — melsvi linai.

Žydi obelys sodely,
Liepos pakely.
Piemenėlis tarp žiedelių
Rageliu — try-ly!

Traukia lūpos sutartinę,
Šypsena veiduos...
Škęsta vasarą Tėvynė
Saulėj ir žieduos!

SENUTĒS PASAKOS

SONĒ PIPIRAITĒ

PUPOS, ŠIAUDO IR ŽARIJOS KELIONĒ

Senutē, po kaštanu sēdēdama, mežginī mezgē. Vytukas su Vandute ir Aldutē aplink bēginējo. Senutē, žiūrēdama ī vaikus, stebējosi, kaip jie tokiame karšty dar gali bēgioti. Aldutē sekiojo paskui mēlynsparnę plaštakę, kuri taip tingēdama plasnojo sparniukais, kad mergaitei rodēsi, kad šit! šit! tuoj jā pagaus. Vandutē, pritūpusi smēlyne netoli takelio, stebējo kažin kokį auksu žvilgantį vabalą, kuris vis stengēsi smēlin įsirausti, visą laiką murmēdamas ir patyliukais bardamas Vandutę, kad ši jam trukdo. Vytukas, įsliuogęs ī kaštaną, ant žemutinės šakos rankomis pasikabinęs, suposi. Žvirbliai, po didžiuliais kaštanų lapais pasilindę, stengēsi nors kiek atsivēdinti. Joks paukštelis neturējo noro giedoti, tik žiogai be paliovos čirškē slyvyne. Buvo taip karšta, kad net musės ir tos, liežuviūs iškišusios, lekavo.

Pagaliau ir vaikai, karščio nebeiškentę, sukrito ant žolės po kaštanu.

— Ot, būtų gerai, kad kas prisodintų kaštanų nuo mūsų namų iki pat upės, — tarē Vytukas.

— Tai galētume tuo vėsiu taku kasdien upēn traukti maudytis, — pertraukē Vandutē. — O dabar, kol sugrįžti iš maudyklos, vėl visas sušyli.

— Tai aš kiauras dienas ir naktis vandeny sēdēčiau... — svajojo Aldutē.

— Aha, tai ir jums jau karštis įgriso? — susijuokē senutē. — Ir jūs, kaip tie draugai keliauninkai, karščio nemėgstat.

— Kokie draugai? Kokie keliauninkai? — sušuko visi trys vaikai kartu ir patogiau išsitiesē žolyne, laukdami senutės paaiškinimo, o gal ir pasakos.

Kartą senų senovėje gyveno senelis su senele. Senelē turējo daržą, kur augino morkas, žirnius, pupas, kopūstus ir kitokias daržoves. Kartą senelē nuėjo daržo pasižiūrėti ir pamatē, kad pupos jau priėjusios.

— O tai gerai, — apsidžiaugė ji, — pietums išsivirsiu pupienės. Daug nelaukusi, ji prisiraškė priejuostę pupų ir, parsinešusi namo, ėmė jas aižyti. Senelis, tai matydamas, nuėjo į skiedryną, prisirinko virbų; dar sugraibė gniūžtelę ir šiaudų prakurams. Parsinešęs tuoj ėmė kurti ugnį. Bekemšant jam šiaudus į ugnį, vienas išsprūdo iš jo saujos ir nusirito į pakrosnį tardamas:

— Tai kvailas senis! Grūda mane į karštą krosnį, dargi degančią! Lyg nežinotų, kad mano kailinėliai labai nemėgsta ugnies. Būčiau tuoj suspirgėjęs, kaip ir kiti nelaimingi mano broliukai.

— Teisybę, brol, sakai, — atsiliepė jam iš krosnies žarija. — Taip degina, kad ir aš tuoj į pelenus pavirsiu.

— Nepasiduok, šok laukan, — paragino ją šiaudas.

Žarija, rodos, to tik ir telaukė. Pasispyrusi spyryt! šoko iš ugnies, pupty! nukrito seneliui ant barzdos, o ta ėmė rūkti ir spragėti. Senelis tuoj žariją nukratė ant žemės, o smilkstančią barzdelę murkt! panardino į vandens kibirą, nes labai ta savo gražiąja barzdele didžios ir jokių būdu nenorėjo jos suskrudinti.

Senelė, tai pamačiusi, tarė, kad ugnis jau gana karšta ir jau galima pupas kaisti. Pripylusi varinį vandens, ji sėmė pupas sauja ir bėrė į puodą.

— Brr! — drebėjo pupos byrėdamos. — Brr! kaip baisu! Jau paskutinis galas mums atėjo, sesutės!

— Aš nenoriu, nenoriu mirti! — sušuko viena pupa ir suspurdėjusi išsprūdo senelei pro pirštus ir, nukritusi žemėn, nusirito į pakrosnį. Ten jau rado šiaudą su žarija.

— Žinote ką, draugai, — atsiliepė šiaudas. — Čia mums ne gyvenimas. Ar vėliau, ar anksčiau čia mūsų mirtis laukia. Ta senė kiekvieną dieną šluoja aslą. Bešluodama suras ir mus. O tada ...

— Brrr! — sudrebėjo pupa.

— Nėra kitos išeities, kaip palikti tuos nesvetingus namus ir keliauti į pasaulį, — atsiliepė žarija.

Tuoj visi, nieko daugiau nelaukdami, pritykojo senele palikus praviras duris ir išsmuko laukan. Gerą galą pabėgėję ir pamatę, kad niekas jų nesiveja, trys draugai taip pralinksmėjo ir apsidžiaugė, kad net dainuoti pradėjo. Žarija plonai krykštavo, melodiją vedė: — Yyy, sy-sy! — po kiekvieno posmo dar pridėdama: — Sprakt! sprakt! žybt! — Šiaudas jai pritarė: — Ša-ša-ša! tra-lia-lia! — o kartais net sušvilpdavo: — Fjū! fjū! ū! — nes buvo kiauras. Pupa storu balsu, lyg būgną mušdama, prorečiais atliepdavo: — Bam-bam! bar-bar-bar!

Taip bedainuodami, mūsų keliauninkai priėjo mišką. Varna, tupėdama eglėje, išgirdo pupos balsą, apsilaižė ir nuplumpsėjo žemyn karkdama:

SENOVINIS
LIETUVOS
KAIMO GATVĖ

Ten būdavo jauku ir
miela, nors ir po
šiaudiniu stogu...

“Aidų” klischė

— Kur, kur eini, pupele, gražuolėle? Palauk ir manęs! — Nutūpusi prie pupos varna, kraipydama galvą, toliau kalbėjo: — Kaip man gaila tavęs, pupele. Vargsti, keliauji; dar ims lyti, sušlapsi, sužūsi... Geriau eik su manim į mano lizdelį, ten tau bus gera ir šilta...

— Eik tu pati į savo lizdelį, tu saldliežuve, — atsakė jai pupa. — Lyg aš nežinau, kur tu mane neštum? Ne į savo lizdelį, bet į savo pilvelį. Neprigausi, nebijok.

Varna, matydama, kad gerumu pupos neprigaus, prispaudė ją su koja, kad nepabėgtų ir jau buvo belesanti; tik žarija, pamačiusi, kas čia dedasi, staiga spykstelėjo ir visu smarkumu žybtelėjo varnai į tarpuakį, kad tai net penki šimtai žarijų akyse pasirodė. Neiškęsdama karščio, varna tuojau paleido pupą ir pati galvotrūkčiais nulėkė į mišką, visa gerkle šaukdama:

— Išplikino mano akeles, nelaboji, išplikino! Pilnas miškas kažin kokių pabalduų; ramius žmones užkabinėja, miško gyventojams ramybės neduoda!

Kiti miško paukščiai, tai girdėdami, tik juokėsi, nes visi žinojo varnos būdą visus pačiai užkabinėti ir pačiai skūstis, jei užkabintasis pasirodydavo stipresnis ir varną apkuldavo...

Mūsų keleiviai, varna nusikratę, sau tolyn žygiavo. Greit ir pamiškę pasiekė. Tik kur buvus nebuvus šmukstelėjo iš savo urvo peliukė ir, pagriebusi šiaudą, ėmė tempti jį urvan kalbėdama:

— Prisirinksiu šiaudelių, pasitaisysiu sau minkštą lovelę, gulėsiu kaip ponias ant šiaudų!

Šiaudas ėmė šaukti:

— Aš nenoriu, kad ant manęs gulėtum, aš nenoriu tavo lovelėje būti! Aš noriu pasaulio pamatyti! Žarijėle, sesele, gelbėk!

Žarija, daug nelaukusi, įsivėlė pelei į ūsus grasindama:

— Paleisk šiaudą brolelį! O kad ne — tuoj suspragėsi!

Pelė, pajutusi ūsus svylant, paleido šiaudą ir pabėgo šalin mūmėdama:

— Tiek daug triukšmo dėl kažin kokio šiaudapalaikio! Visus kairės pusės ūselius nusvilino ta nelaboji! Ir dar kad bent būtų avižinis šiaudas! Bet čia paprasčiausias rugio stagaras!..

Tuo tarpu keleiviai nuskubėjo tolyn ir netrukus priėjo upelį. Upelis nebuvo labai platus, bet nė pupai, nė žarijai neperšokti. Apsidairė, pavaikščiojo į vieną, į kitą pusę — niekur nerado nei liepto, nei tiltelio. Kas dabar daryti? Nesaugu šioje pusėje nakvoti, vėl gali kokia pelė ar varna atsivilkti. Šiaudas ir sako:

— Aš gulsiuos skersai upelį, o judvi manim, kaip lieptu, galėsite į kitą pusę pereiti.

Kaip tarė, taip padarė. Žarija ėmė eiti pirmoji. Pupa ant kranto pasiliko, nes šiaudas tarė, kad abiejų kartu galys neišlaikyti. Žarija, priėjusi liepto vidurį ir pamačiusi vandenį šokinėjant per akmenukus, išsigando ir sustojo. Šiaudas sušuko:

— Sesele, nestovėk, skubėk, nes mane pradeginsi! Eik greičiau!

Žarijai dar labiau galva susisuko. Baugu šiaudą pradeginti, bet dar baugiau paslysti ir į vandenį įkristi, nes tada jau galas! Vanduo su žarija nuo neatmenamų amžių nesantaikoje gyvena. Kaip vanduo vandeniui, o žarijos žarijomis, dar niekados jokiai žarijai nepasisėkė vandens sudeginti, bet vanduo visada žarijas nugalėdavo ir pribaidavo. Ir mūsų žarija taip vandens išsigando, kad visa vietoje sustingo ir iš išgąsčio nė žingsnelio nebegalėjo bepažengti. Taip bestoviniuodama, oi varge, varge! ir uždegė šiaudą... Tas tuoj perdegė pusiau ir įkrito į upelį kartu su žarija. Kai tik žarija palietė vandenį, tuoj pasigirdo garsus šnypšt! ir žarija amžinai užgeso... Tik mažas dūmų kamuolėlis, žarijos siela, pakilo į padanges; o lavonas, juodas nuodėgulis, nuplaukė pavandeniui kartu su abiem šiaudo pusėmis.

Pupai, stovinčiai ant kranto, ta žarijos ir šiaudo nelaimė pasirodė taip juokinga, kad ji ėmė voliotis po žemę ir juoktis, lyg proto netekusi.

— Tai kad krito! K-ka-ka! tai kad krito! — šaukė ji juokais netverdama. Juokėsi, juokėsi, rodės, kad ir galo nebus! Tik vienu kartu smarkiau jai susijuokus, jos išpampęs pilvukas tik pukšt! ir persprogo! Tai tau iš draugų nelaimės juoktis!

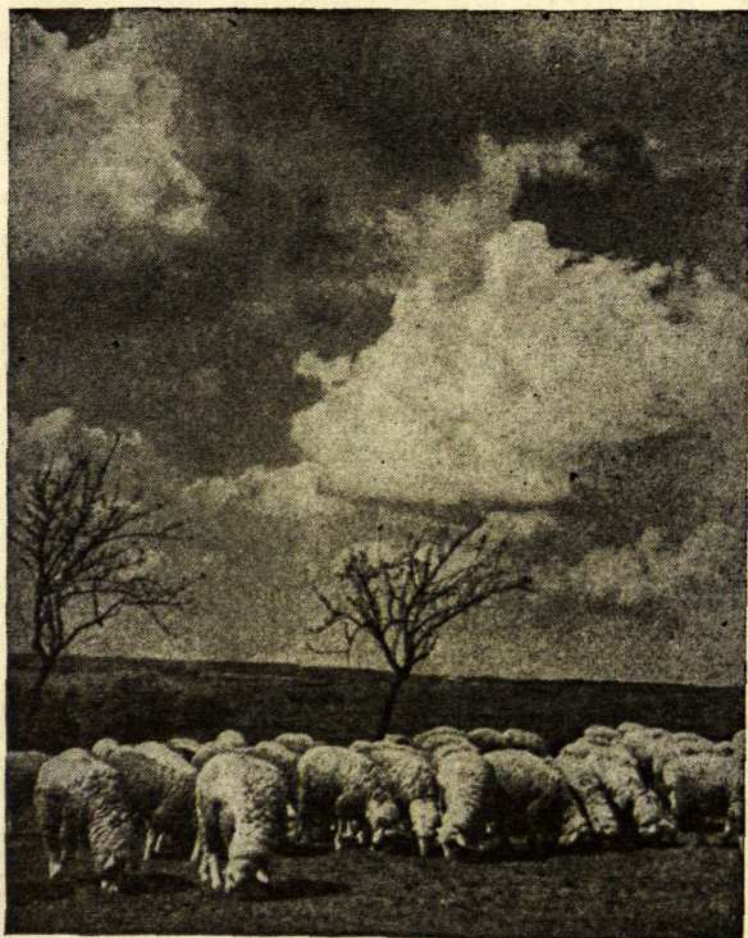
Dabar pupa mato, kad jau nebe juokai, jau pačiai galas artinasi. Išsigando vargšė: kas dabar daryti? Gal būtų taip ir nusibaigusi prie to upelio, bet pasitaikė, kad ėjo pro šalį keliaujantis siuvėjas. Pamatęs pupą graudžiai beverkiant ir žarnas į pilvuką bekemšant, pasigailėjo jos ir tarė:

— Neverk, pupyte, aš tave sugydysiu. — Tuoį patį pasistatė savo skrynelę ant žolyno, išsiėmė adatą ir liepė pupai aukštieninkai atsigulti, o jis ją susiūsiąs. Tik vėl bėda: pupa balta, o jis, vanago dukters vestuvinius parėdus siūdamas, visus baltus siūlus buvo išbaigęs. Ką darysi: nėra baltų siūlų, turės būti geri ir juodi.

Taip ir susiuvo siuvėjas pupą juodais siūlais. Gyvybę išgelbėjo, bet randas amžinai pasiliko. Nuo to laiko visos pupos juodą siūlą išilgai pilvo nešioja. Ir pasakoja senės pupos savo mažiems vaikeliams tą atsitikimą ir pasakodamos vis gale dar pamoko:

— Pasižiūrėjusios į tą siūlą savo pilvely, atsiminkite, mano mažos pupytėlės: jei artimui padėti negalėtumėte, tai jo nelaime nesidžiaukite, jam į vargą įpuolus nesijuokite!

O mažos pupelės klausosi ir motinų žodžius į apskritas galveles dedasi.

AVELĖS ŠILKAVILNĖS
PLAČIOSE GANYKLOSE

“Ateities” klišė

KAIP GYTIS IR DAIVA APGAVO SENELE

A. GIEDRIUS

Gytis ir Daiva augo didelėje ir gražioje sodyboje. Gytis buvo penkerių metų, o jo sesutė Daiva dar mažesnė. Bet juodu abu labai mėgo keliauti. Susikimba, būdavo, rankutėmis ir eina. O kur eina? Visur, kur tik akys veda. Tik visa bėda, kad senelė užeidavo už akių. Jau, rodos, ir labai pasitaikys pabėgti nuo jos, o, žiūrėk, pajunta ir pasiveja.

Vieną kartą Gytis sako Daivai:

— Man senelė negera.

— O man gera, — sako mergaitė.

— Ne, niekai, — ginčija Gytis. — Senelė niekur neleidžia mums dviem eiti.

— O man padeda su lėlėmis žaisti. Man gera senelė, — neužsileidžia Daiva.

— Kas iš tų tavo lėlių! — sako Gytis. — Verčiau automobiliuku pasivažinėti.

— Gerai ir automobiliuku, — sutinka mergaitė. — Bet aš savo lėlių nemainyčiau ant tavo automobiliuko.

— O, tu manai, aš mainyčiau? — atsako brolis. — Man tavo lėlės visai nereikalingos.

— O man tavo mašinos nereikalingos! — atkerta mergaitė.

Gytis valandėlę patylėjo ir sako:

— Daiva, tu nieko nesupranti.

Mergaitė pasižiūrėjo į jį ir paklausė:

— O kodėl?

Gytis pagalvojo ir atsakė:

— O todėl, kad nieko nežinai.

Mergaitė įsižeidė.

— Aš daug žinau, — pasisakė ji.

— Ne, Daiva, tu nieko nežinai, — sakė Gytis. — O daugiau žinotum, jeigu manęs klausytum.

Mergaitė žiūrėjo į brolių akutes pastačius ir galvojo. Be abejo, jis daugiau žino. Bet ką ji kalta, kad nežino? Kai bus tokia didumo, kaip Gytis, tai ir ji žinos.

— Ar tu nori manęs klausyti? — paklausė jos brolis.
Mergaitė pagalvojo ir atsakė:
— Noriu.
— Gerai. Ar tu atsimeni, Daiva, ką pasakojo senelė?..
— O ką pasakojo? — paklausė mergaitė.
— Senelė visko pasakojo, — tarė Gytis. — Bet ar tu atsimeni apie varlę?
— Kokią varlę?
— Ogi tą, kur kūdroje gyvena.
— Atsimenu.
— O man vakar Vingilų Rimas sakė, kad kūdroje jokios varlės nėra. Sako, judu senelė tiktai gązdina.
Mergaitė susimąstė. Paskui tarė:
— Ne, Gyti. Senelė nemeluoja. Ką ji sakė, tai teisybė.
Gytis valandėlę paabejojo, o paskui tarė:
— Daiva, aš tau vieną daiktą pasakyčiau. Bet tu tylėk, nepasakyk senelei. Ar nepasakysi?
— Nepasakysiu.
— Tikrai nepasakysi?
— Nepasakysiu.
— Tai klausykis. Tėtis ir mama išvažiavo į miestą, senelė virtuvėje vakarienę taiso. O mudu eiva į kūdrą ir pažiūrėsiva...
Mergaitė suabejojo.
— Aš bijau, — tarė ji.
— O ko tu bijai? Nebijok, — drąsino ją brolis. — Mudu visai arti prie kranto neisiva, tik iš tolo pažiūrėsiva. O varlė iš vandens nelips.
— Ar tikrai nelips? — klausė mergaitė.
— Tikrai nelips, — tikino ją brolis.
— O jeigu ims ir išlips?
— Aš tau sakau, kad nelips! — tvirtino Gytis. — Ar tu nežinai, ką sakė senelė: varlė įsitraukia tik tuos vaikus, kurie eina prie pat vandens! O mudu neisiva.
Galų gale Daiva sutiko. Gytis prasidarė duris į virtuvę ir pasakė senelei:
— Senele, mudu einava į darželį gėlyčių pasižiūrėti.
— Gerai, gerai, vaikelį, — atsiliepė senelė. — Tiktai neskinkita gėlyčių.
— Ne, ne, — smagiai atsakė vaikas ir uždarė duris.
Paskui jis paėmė sesutę už rankutės ir išsivedė ją iš kambario.
Išėję iš trobos, juodu stabtelėjo ir apsidairė, ar kas nemato. Bet niekur nieko gyvo nebuvo. Tada juodu tekini pasileido į kiemą.

Prie tvarto būdoje buvo pririštas didelis margas šuo. Pamatęs vaikus, išlindo jis iš būdos, smagiai vamtelėjo ir ėmė vizginti uodegą.

Vaikai sustojo vidury kiemo ir pasižiūrėjo į šunį. Paskui Gytis sako:

— Ar žinai ką, Daiva? Mudu veskivos ir Margių. Atsimeni, senelė sakė, kad ta varlė tokia didumo, kaip senė žąsis, o žąsį šuo įveikia...

Juodu greit susitarė, ir Gytis tuojau pasileido šunį. Mergius pašoko ir kelis kartus apibėgo apie juodu meilindamasis. Paskui jis linksmai sekė drauge su juodviem.

Į kūdrą reikėjo eiti iš kiemo pro vartelius. Gytis atkabino vartelius, išleido Margių ir Daivą ir vėl užkabino. O čia jau už dvidešimt žingsnių ir — kūdra. Šuo pirmutinis nubėgo prie jos, pasilenkė prie vandens ir ėmė lakti. Palakęs vaikščiojo apie visą kūdrą ir uostinėjo.

Vaikai paėjo kelis žingsnius artyn ir sustojo. Juodu valandėlę žiūrėjo į šunį, į vandenį, į gluosnius prie vandens ir į platų lieptą, kurio vienas galas buvo ant kranto, o kitas ant sukaltų vandenyje kuolų.

— Eiva arčiau, — vadino Gytis sesutę.

— Aš bijau, — pasisakė mergaitė.

— Ko tu bijai? — drąsino ją Gytis. — Matai, Margius aplinkui laksto, ir nieko nėra.

Daiva sutiko, ir juodu paėjo dar kelis žingsnius arčiau.

Ties vienu daiktu, kur ėjo šuo, kažinkas pliumptelėjo į vandenį.

— Kas ten? — susirūpino Daiva.

— Aš nežinau, — atsakė Gytis.

— Bėkiva! — pasiūlė mergaitė.

— Nebijok, — ramino ją brolis. — Aš visai nebijau. Matai, ir šuo nebijo. Eiva dar arčiau.

Juodu atsistojo ant pat kranto. Ir pamatė abudu, kaip viena varlė pasispyrė nuo pakrantės ir nuplaukė tolyn.

— Žiūrėk, žiūrėk, Daiva! — suriko Gytis. — Matai, kokia varlė! Visai nedidelė! Tokių ir sode mačiau. Ar tai čia kaip žąsis?

— Ne, Gyti, — tarė Daiva. — Čia ne didžioji varlė, o tik jos mergaitė. Ji dar užaugo. O didžioji varlė kur nors giliai pasislėpus.

— Aš nebijau, — tarė Gytis. — Varlė negreita, mudu pabėgsiva.

Mergaitei pasidarė drąsiau. Ji stovėjo ant kranto ir žiūrėjo į vandenį, kur nuplaukė varlė.

O Gytis panorėjo ir ant liepto užsilipti. Bet pirmutinis užėjo Margius. Jis pasižiūrėjo į vandenį, apuostė lieptą ir vėl sugrįžo į krantą. Po šuns drąsiai užėjo į pusę liepto ir Gytis.

— Gyti, neik! — draudė mergaitė.

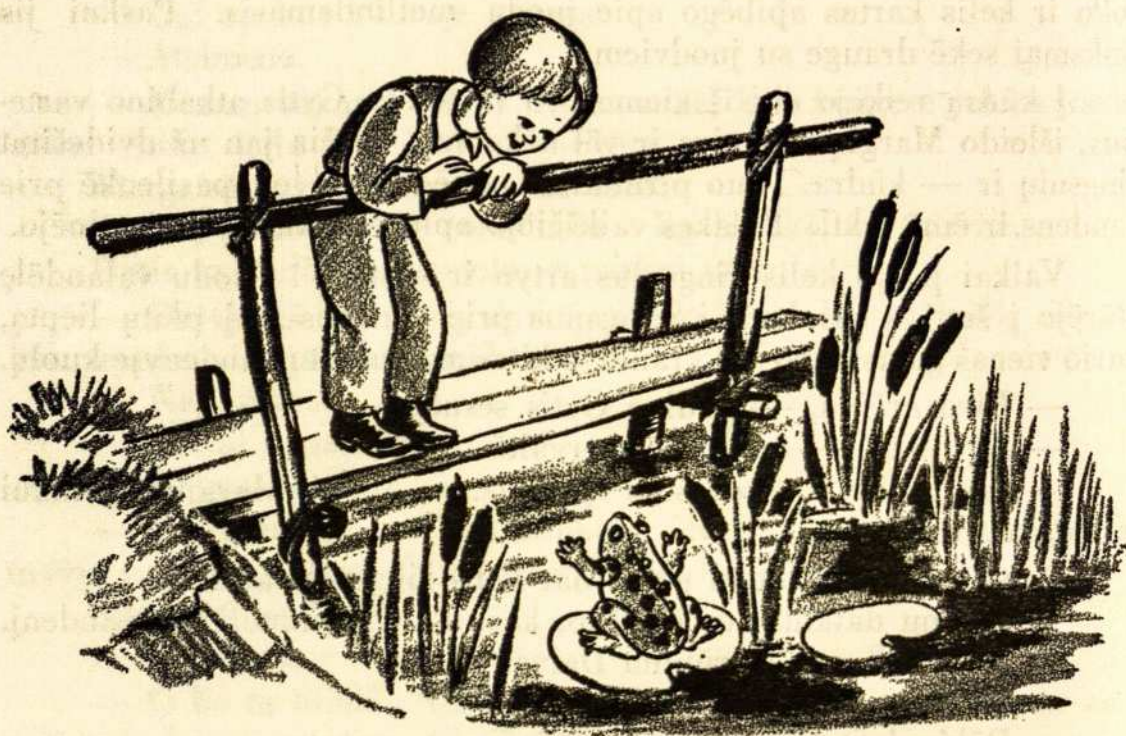
Bet jis neklausė.

— Nebūk paika, — sakė jis sesutei. — Matai, kad didžiosios varlės niekur nėra. Ji bijo šuns ir nė nosies nerodo.

Vaikas atsitūpė, pasilenkė ir ėmė žiūrėti į vandenį. O kūdroje buvo ir karosų. Jis pamatė mažą karosėlį ir sušuko:

— Daiva, Daiva, žuvytė! Eik šen!

Bet Daiva neklausė. Ji tvirtai stovėjo toje pačioje vietoje ir žiūrėjo pakaitom į Gytį, į vandenį ir šešėlius nuo gluosnių.

O saulė jau buvo neaugštai. Viename kūdros pakraštyje augo tirštai ajerų. Nuo tų ajerų taip pat krito į vandenį tamsūs šešėliai, o tarp ajerų vanduo atrodė visai tamsus.

Mergaitė žiūrėjo, žiūrėjo į tuos ajerus, ir pasirodė jai, kad juose kažinkas sukrutėjo. Jau, rodos, mato ji ir dvi dideles akis. Tai tikriausiai ta varlė. Iškiš galvą iš ajerų, šoks, griebis Gytį ir įsitrauks.

— Gyti, Gyti, varlė! — suriko persigandus mergaitė.

Gytis tuo tarpu žiūrėjo į plaukiojantį karosėlį. Išsigandęs šoko, užsimiršo, kad ant liepto, pasprūdo, siūbtelėjo, pūkšt ir įkrito į vandenį.

— Mama, mama! — pradėjo šaukti dar labiau nusigandus mergaitė. Ji stovėjo vienoje vietoje ir šaukė: — Mama, mama! . .

Kai vandenyje pasidarė vilnys, kur įkrito Gytis, mergaitei pasirodė, kad tikrai priplaukė prie jo už žąsį didesnė varlė ir nusivedė Gytį . . .

Tą pačią valandėlę, kai įkrito Gytis ir sukliko Daiva, Margius staiga sucipo ant kranto, pasižiūrėjo, kur įkrito vaikas, ir šoko paskui į vandenį. Dar tas nespėjo nė burbtelėti įkritęs, jau šuo nutvėrė jį ir ištraukė į krantą. Ištraukęs nusipurtė, palaižė šlapią vaiko veidą ir plaukus, paskui sucipo ir kelis sykius sulojo.

Gytis iškosėjo įtrauktą vandenį ir pradėjo verkti. Margius cypdamas puldinėjo tai prie Daivos, tai prie Gyčio. Bet Gytis verkė visas varvėdamas, o Daiva vis šaukė:

— Mama, mama! . .

Tik tai atsiskubino ne mama, o senelė. Margius pasitiko ją cypdamas ir lodamas. Senelė tuojau viską pamatė. Pripuolė prie vaiko, nušluostė jam burną ir plaukus. O pasižiūrėjus į Margių suprato, kodėl ir jis šlapias. Ji apkabino šunį ir spaudė jį prie savęs sakydama:

— Ak tu, šuneli, šuneli! . . Koks tu geras, šuneli! . .

Paskui ji parsivedė vaiką namo, nuvilko ir paguldė. O Margiui pripylė dubenėlį pieno, įmerkė visą riekę duonos ir nunešė į kiemą.

Tuoju parvažiavo ir tėvas su motina. Pirmutinis pasitiko juodu Margius. Tėvas nustebė, kad jis palaidas ir šlapias. Šunelis buvo labai meilus, cypė, uktė ir skalijo, tarytum, norėjo pasakyti, kas atsitikę. Bet šeimininkas jo nesuprato.

O kai troboje senelė viską papasakojo, tėvas priėjo prie Gyčio ir paklausė:

— Ar labai nusigandai?

— Ne, — atsakė vaikas.

— O ar matei didžiąją varlę?

— Ne, aš nemačiau. Daiva matė.

Paskui Daiva pasakojo tėvui, kaip ji mačiusi ajeruose didžiąją varlę, kaip spoksojusios dvi didelės akys, kaip ji ištiesus ilgas savo pirštus ir įsitraukus Gytį.

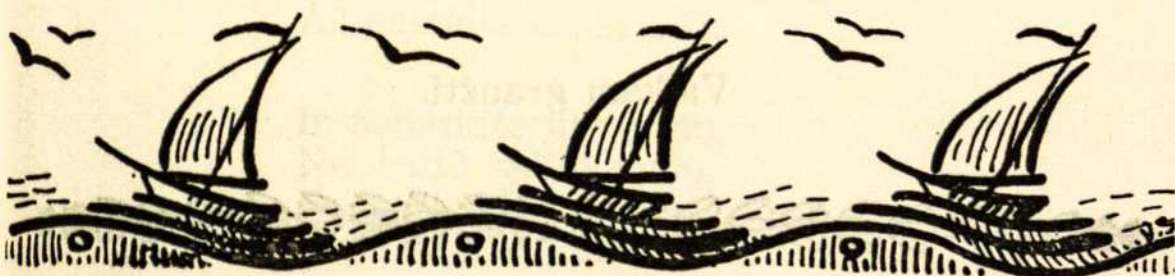
Tėvas klausė ir šypsojos, o kai mergaitė pabaigė, jis pasakė:

— Negerai, kad judu palikote senelę, bet gerai, kad nuėjot visi trys su Margium.

Tuos žodžius išgirdo motina ir pasakė:

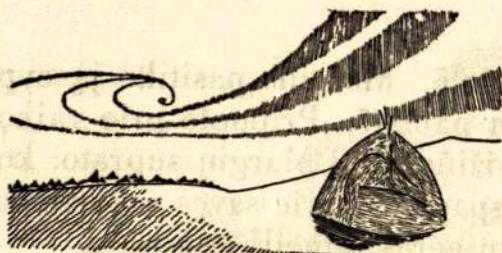
— O jeigu Margius nebūtų mokėjęs gelbėti? . .

Gytis ir Daiva abu sykiu sužiūro į mamą ir nežinojo ką sakyti.

PIEMENĒLIŲ DŽIAUGSMAS

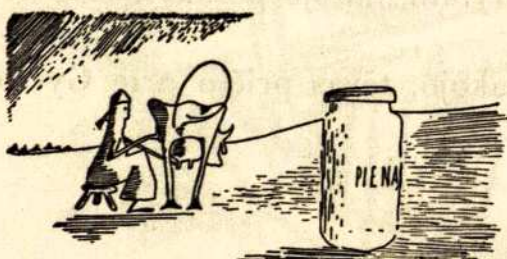
Ilustravo dail. A. KAUPAS

Liuli, liuli šiaudų kūlį:

Karvėm ėsti,

Pienui melžti,

Sūriui slėgti,

Vaikam graužti.

DU KAČIUKAI

ALOYZAS BARONAS

Ten, senelės kambarėly,
Kur Dalytė mėgo žaist,
Buvo baltas katinėlis
Su kačiukais dviem mažais.

Jiedu šoka ant lovutės,
Nuo lovutės ant kėdės...
Jie retai tebus ramučiai,
Jie retai gražiai sėdės.

Bet išdykėlius senukė
Ir Dalytė vis mylėjo,
Ir kasdieną pieneliuko
Pusrytėliams negailėjo.

Vieną kartą katinukas
Su savais kačiukais murkė...
Žinią atnešė gaidžiukas:
Netoli gyvena žiurkė.

Ji išpiovė daug viščiukų —
Visas kiemas tai girdėjo!
Ir senasis katinukas
Sau negus galast skubėjo.

O po to kačiukams tarė:
— Aš rengiuos į žygį baisų.
Niekur neikit, kol iš karo
Aš namolia nepareisiu.

Ir nelieskite knygučių,
Nei baltų sąsiuvinėlių,
Nedraskykit su nagučiais
Jūs Dalytės "Sakalėlio".

Ir nešėlkit, kur senukės
Stovi sau daiktai sudėti,
Ir siūliukų kamuoliukais
Nepradėkit ridinėti.

Nes tada supyks Dalytė
Ir išmes abu į lauką.
Gali Margis jus suryti,
Kur pas tvartą loja, kaukia...

Taip prigrasė ir išėjo
Padaryti žiurkei galo...
Tuoį kačiukai subildėjo
Ant Dalytės knygų stalo.

Tuoį skaityt abu pradėjo
Ir ieškoti paveikslėlių...
Ir su rašalu suliejo
Jie Dalytės "Sakalėlį".

Ir dėžutę seneliukės
Nuo staliuko nurideno,
Ir siūliukų kamuoliukais
Ėmė žaisti, kaip išmano.

Kai sudraikė kamuolėlius,
Ėmė kojines tampyti.
Bet atėjus kambarėlin
Išsigando mūs Dalytė.

Žiūri: margo "Sakalėlio"
Išteplioti paveiksliukai.
Ji išdykėlius pakėlė,
Susidėjo į žiurstuką.

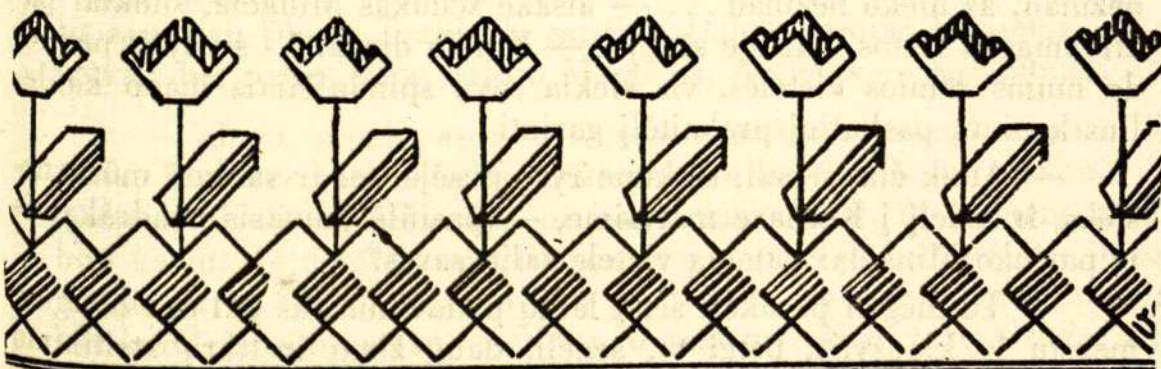
Už klėtėlės prie daržiuko
Numetė abu Dalytė:
— Še, žinokite, varliukai,
Kaip tėvelio neklausyti!

Varnos tyčiojasi, kvarkia,
Žvirblių pulkas pirštais bado,
O kačiukai vos neverkia —
Tai tikrai numirs iš bado.

Nebevaisins jų Dalytė
Jau skaniuoju pieneliu.
Neparneš namo kas rytą
Jiems tėvelis daug pelių...

(Bus daugiau)

VACLOVAS ČIZIŪNAS

3. GEDIMINAS — DIDYSIS LIETUVOS ŠEIMININKAS

Naujoji valdovų giminė. Mažoje Čiobiškio pilaitėje prie Neries visai tylu: lyg jos gyventojai būtų visi kažkur išvykę arba pogulio sugulę, kad pasislėptų nuo vidurvasario saulės karščio. O to karščio būta tikrai nemažo: net medžių lapeliai — ir tie vos-vos kada besujudėdavo, tingiai pūstelėjusio vėjelio paliečiami. Tik darbščios bitės vienodai zirzė arčiau pilies sienų augusiose senose liepose, tik vienas kitas paukštelis retkarčiais atsiliepdavo paupio krūmuose ar šlaito pušyne.

Pačiame pilies pasienyje, patogiai samanose susėdę ir nugaras į milžiniškus pilies sienos rąstus atrėmę, sėdi du žmonės. Jie žiūri į pušyną kitoje upės pusėje ir tyliai kalbasi.

— Sakyk tu man, Mingėla, kas atsitiko, kad mano tėvelis taip staigiai turėjo išvykti į Kernavę? Kam jį ten skubiai iškvietė? Juk dabar, rodos, ne karas ir pavojaus negirdėti, — prabilo kokios penkiolikos metų berniokas, pakildamas iš vietos, kur pasisukusi saulė sumažino pavėsį, ir pasitraukdamas į didesnę pilies sienų šešėlį.

— Tai ką aš tau, Eimuti, bepasakysiu? Aš pats nežinau, kodėl. Sugrįš namo tėvas, tai iš jo paties viską sužinosime... Aš, vaikelį, nežinau, aš nieko nežinau... — atsakė senukas Mingėla, sunkiai pakildamas iš vietos, kurioje sėdėjo. — Karšta dievaitė - saulytė, neduoda mums ramios vietelės, vis siekia savo spindulėliais mano kaulelius kepinti, paskutinį prakaitėlį garinti...

— Ateik čia, seneli, sėskime rytų pusėje, tai ir saulutė mūsų nešieks, ir kelelį į Kernavę matysime, — pasiūlė jaunas bendrakaišis ir parinko Mingėlai patogią vietelę šalia savęs.

— Tu mėgsti pasakoti senų laikų padavimus, aš gal dar daugiau mėgstu jų klausytis, betgi tu, seneli, daug žinai ir tikrų atsitikimų

iš tų laikų, kai aš buvau dar visai mažutis, kai manęs dar pasaulyje nebuvo, net ir kai mano tėvelis buvo toks, kaip aš dabar. Kodėl tu man nepasakoji nieko apie tuos laikus?

— Kad gi tu buvai vis dar vaikas! Tau tik pasakos ir padavimai tetiko, — Teisinosi Mingėla, sėsdamasis greta jaunuolio.

— O dabar aš nebe vaikas? — šyptelėjo Eimutis.

— Žinoma, ne. Ar aš nematau, kaip tu smagiai užšoki ant žirgo, kaip tu jį valdai ir tramdai? Duok tau šarvus ir kardą — tikras karys būsi. Dabar jau galima su tavim ir kitais reikalais kalbėtis, netgi reikia tau papasakoti kai ką plačiau, kas buvo dar taip, rodosi, neseniai.

— Taigi pasakok, Mingėla, o aš klausysiu, ausis ištempęs.

— Kad, va, ir nežinau, nuo ko čia pradėti. Visko būta, ir šilta ir šalta... Vai padirbėjo mano rankos, kardą ir skydą bekilnodamos, priešams galvas bekapodamos, tavo tėvelį karo žygiams bepratindamos... Dabar jau viskas man baigėsi. Reikia dairytis amžino atilsio.

— Tu sakei, Mingėla, kad ir Mindaugui esi tarnavęs. Ar teko jį tau matyti?

— Deja, neteko. Tarnavau Mindaugui, kaip ir kiti jauni kariai iš mūsų krašto. Kai Mindaugas, karaliumi tapęs, lankėsi Kernavėje, aš buvau toli pietų šaly, už Nemuno. Ten mes saugojome Lietuvą nuo gudų ir lenkų. Ilgai tenai buvome, net keliolika metų... Taip ir neteko pamatyti karaliaus Mindaugo. Vėliau teko slapstytis, kai atėjo sumišimų laikai, kai valdovai vienas po kito greitai keitėsi ir keršijo vieni kitiems... Geriausi laikai man buvo prie Traidenio... Vai tai keliavome, tai mes kariavome tolimose šalyse! Žygiavome per Lenkų žemę skersai ir išilgai, kovojome su vokiečiais ties pat Ryga ir daugelyje kitų vietų... Tvirtos jų pilys, nesisekė mums jas sugriauti... Traidenis mėgo mane... Būdavo, jis grįžta Kernavėn ir tuoj šaukia mane: surenk, girdi, didelę medžioklę, tai pasilinksminsime, paūkausime savose giriose... Ak, ir medžiojome tada smagiai! Tavo tėvas buvo tada našlaitis. Man teko jį globoti. Mokiau jį visų medžioklės ir karo gudrybių. Valdovas mėgo jaunuolį ir gyrė jį. Bet tikru kariu jis tapo jau tik po Traidenio mirties. Dabar bajoras Daujotas jau ne betkas, bet paties, seno bajoro Mingėlos, globėjas — karšintojas.

— Žinau, seneli, apie tave man nemažai pasakojo tėvelis. Nežinia, kas turi būti daugiau dėkingas: tu ar tėvelis su manimi? Tu globojai tėvelį jo vaikystėje, tu jam patari dabar, tu ir mane mokai būti kariu. Aš neturiu savo tikrojo senelio, nes jo nebeatmena ir pats tėvelis, tai tu esi man kaip tikras giminė — senelis. Telaiko tave dievai kuoilgiausiai sveiką ir stiprą, o mes mylėsime tave visada, kaip ir dabar mylime.

— Ačiū, vaikeli! ... Kas gi priglautų dabar seną Mingėlą, jei ne jūs, Daujotai? ... Kitiems visiems aš jau nebereikalingas, senas griozdas. Taip, taip! ... Senas, suglebęs grybas ... — pro ašaras šypsojosi ir kalbėjo Mingėla, meiliai žiūrėdamas į Eimutį.

Saulės kaitra gerokai sumažėjo. Pilies sienų šešėliai toli nutyso ir ėmė suktis į paupį. Paukščių čiulbėjimas skardeno girioje, ore ties galvomis ir paupyje. Abu bendrakalbiai nutilo ir klausėsi gamtos muzikos.

— Sakyk, seneli, kas buvo mūsų valdovo Vytenio tėvas? — pertraukė tylą Eimutis.

— Liūtauras, Traidenio giminaitis. Dabar nebepreisimenu jau, kokia ten jų giminystė buvo. Senas, doras valdovas buvo tas Liūtauras, tik trumpai jis valdė Lietuvą. Kai pagalvoju dabar apie Vytenį, tai man jis lygiai toks pat, kaip Traidenis: narsus, sumanus ir doras, kaip reta dabartiniais laikais. Sako, ir jo broliai tokie patys ... Ypač Gediminas ... Girdėjau apie jį, kad esąs labai išmintingas, nors dar jaunas. Neretai, sako, ir pats valdovas su juo pasitaria. Šiaip jau, sako žmonės, Gediminas esąs gana tylus, dažnai susimąstęs.

— Bet medžiokles jis labai mėgstas, girdėjau, — pridūrė Eimutis.

— O tu ne?

— Labai mėgstu, tik kad tėvelis mane vos vieną kartą buvo pasiėmęs į medžioklę ... — skundėsi Eimutis.

— Tylėk, tylėk, vaike! Daraisi vyras, tuoj tave imsis tėvas ne tik į medžiokles, bet ir į karo žygius.

— Tai būsiu laimingas! Aš būsiu nemenkesnis karys už tėvelį ... Žygiuosiu ir kariausiu visur, kur tik valdovas palieps! Tikėk, Mingėla, visur! ...

— Tšš! Klausykis! ... — nutildė jį Mingėla. Man atrodo, lyg žemė dunda ...

Abu nutilo. Girioje pasigirdo tolimas žirgų kanopų dundesys. Kas kartą dundėjimas darėsi aiškesnis. Po kiek laiko iš krūmų išnirio keletas raitelių.

— Tėvelis! — sušuko Eimutis, pašoko iš vietos ir pasileido tekinas pasitikti raitųjų.

Mingėla, lazda pasiramsčiuodamas, pakilo taip pat ir nukulniavo paskui.

Joęs priešakyje raitelis, pamatęs jaunuolį ir Mingėlą, nusišypsojo ir sušuko abiem:

— Naujiena, vyrai, didelė naujiena!

— Kokia? Kokia naujiena! — vienu balsu paklausė abu pasitikę.

— Rygoje vokiečiai susipešė tarpusavy. Viena jų šalis šaukiasi mūsų valdovo pagalbos. Kunigaikštis Vytenis siunčia nemažą kariuomenės būrį į Rygą ir mane skiria jo vadu. Skubėkime į pilį, ten aš papasakosiu smulkiau, kas darosi mūsų krašte ir pas mūsų priešus. Per porą dienų turiu pasirengti žygiui į tolimą Rygą. Tada uždainuosime: “visi bajorai į Rygą jojo”... — juokėsi bajoras Daujotas, ir jo gražus, saulės įdegintas, veidas spindėte spindėjo kario pasididžiamu.

Sūnus, paėmęs žirgą už pavadžio, vedė jį pro pilaitės vartus į kiemą. Senukas Mingėla kratė galvą ir murmėjo pats sau:

— Tai tau! Vokiečiai susipešė, o mes juos malšinsime, tvarką jų tarpe darysime... O kad taip juos visus į jūreles-mareles sugrūdus!...

(Bus daugiau)

RAUDONVIRŠIS

STASYS DŽIUGAS

— Rudenėli, tavęs pasiilgau,
Nes be galo ištroškęs esu.
Su tavim atkeliaus debesėliai.
Jie palaistys mane. Bus vėsu.

Gyvenu paliai mišką, palaukėj.
Saulė juokias virš mano galvos.
Suplukau ir vystu neužaugęs,
Ir ant kojų bestoviu aš vos. —

Bet prie sodžiaus vaikai suklegėjo.
Pasipylė link miško linksmi.
Ir užtiko jį pirmas Jonelis,
Ir nudžiugo visi šaukdami:

— Raudonviršis! Čionai! Pažiūrėkit!
Pirmas pranašas siųstas rudens! —
Ir išrovė vaikai susitarę...
Ir daugiau jis tenai negyvens.

Iš paruošto eilėraščių rinkinio
“Kiškučio vardinės”

MŪS LIETUVOJ

Mūs Lietuvoj labai gražu,
Upeliai bėga pamažu,
Gėlytės žydi lankose,
Paukšteliai čiulba miškuose.

Dobiliukas

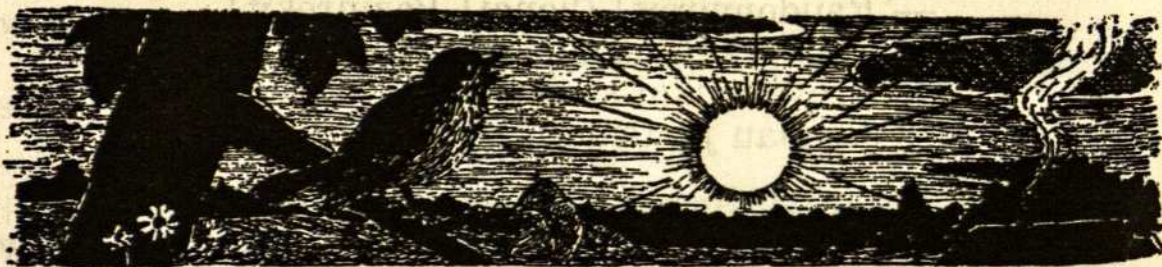
LAKŠTUTĖ

Jau nusileido, štai, saulutė
Į vakaro marias galias,
Tik sielvarto pilna lakštutė
Dainavo liūdnas daineles.

Liūliavo kūdikį lopšely
Jos balsas mielas ir švelnus,
Ir nešė jis per visą šalį
Ramybės kupinus sapnus.

Nijolė Kupinskaitė

Abu eilėraščiai paimti iš Putnamo Mergaičių Stovyklos laikraščio "Kibirkštėlės".

KNYGU LENTYNA

NAUJOS KNYGOS

Be anksčiau jau minėtų knygų, kaip Vytės Nemunėlio "Meškiukas Rudnosiukas" "Pietų vėjelis", N. Mazalaitės "Gintariniai vartai", Stasiaus Būdavo "Varpai skamba", kurios yra labai įdomios ir geros knygos vaikams ir jaunimui, dabar norime vėl pasiūlyti keletą naujų knygų, kuriomis jaunieji skaitytojai galės pasidžiaugti.

"Gabija" Brooklyne išleido Stepo Zobarsko knygą DOLERIS IŠ PITSBURGO. Čia yra du gražūs ir patrauklūs pasakojimai. Kaina tik 80 c. Iliustravo dail. V. Vijeikis ir P. Osmolskis. Knygos veikėjai yra vaikai, o vieta, kurioje pasakojami dalykai atsitinka, yra mūsų tėvynė, jos gražusis kaimas.

Balė Vaivorytė savo naują knygą, kurios vardas VILTRAKIŲ VAIKAI, taip pat nukelia skaitytoją į gražųjį Lietuvos kaimą ir vaizduoja jį, leisdama veikti pie-menėliams ir kitiems Lietuvos vaikams bei suaugusiems žmonėms. Iliustravo dail. P. Osmolskis. Išleido PLB Vokietijos Krašto Valdybos Knygų Leidykla, 1952 m. Čia yra 14 pasakojimų, kurie sutelpa 112 puslapių.

Kurie norite pasakų, tai galime pasiūlyti AUKSO KIRVĮ. Tai lietuviškų pasakų knyga, kurią sudarė, naudodamasis žmonių pasakomis, mūsų rašytojas Juozas Švaistas. Knyga turi 224 pusl., o joje telpa net 74 pasakos. Čia ras įdomių dalykų ir didesnieji, ir patys mažieji pipiriukai ir pupytėmergytės. Knygoje yra ir paveiks-

liukų, kuriuos nupiešė dail. V. Ignatavičius - Ignas. Išleista Chicagoje 1952 m. Kaina 2.50 dol.

Kas mėgsta kariškus dalykus, tam patiks MEDINIS ARKLYS, kurį parašė anglų rašytojas Eric Williams, o į lietuvių kalbą išvertė Br. Aušrotas. Išleido žurnalas "Karys", Brooklyne, 1952 m., 190 psl., kaina 2 dol.

Rodos, visi jaunieji skaitytojai mėgsta paveiksliukus ir gražius eilėračius. Tokia nauja knyga yra Vytės Nemunėlio LIETUVAI TĖVYNEI. Čia yra tik vienas Vytės Nemunėlio eilėraštis, kurio tik po dvi eilutes spausdinama kiekviename puslapyje, o visus puslapius užima gražūs dail. Vlodo Vijeikio spalvoti paveikslėliai. Tai tikrai maloni dovanėlė jauniems skaitytojams. Ją išleido vaikų laikraštėlis "Tėviškėlė" Čikagoje, 1952 metais.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Algirdas Margiris, ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI, žiaurios tikrovės vaizdai. Iliustravo dail. M. Šileikis, išleista Čikagoje 1952 m., 320 psl., kaina 3dol.

Jurgis Gliuda, NAMAI ANT SMĖLIO, "Draugo" 1951 m. premijuotas romanas. Išleistas Čikagoje 1952 m., 222 psl., kaina 2 dol.

Jurgis Jankus, PAKLYDĘ PAUKŠČIAI, dviejų dalių romanas suaugusiems. Išleido Gabija Brooklyne 1952 m.

MOKYKLOS IR Mes

Worcester, Mass. Apie šios lietuvių kolonijos šeštadieninę mokyklą jau buvo anksčiau "Eglutėje" rašyta. Bet šiame mieste labai gražiai veikia ir Šv. Kazimiero parapijos mokykla. Ji turi 9 skyrius ir vaikų darželį. Joje mokosi per 300 mokinių, kurių ketvirtadalis yra lietuviukai tremtiniai. Kiekvieną dieną mes ištisą pusvalandį mokomės lietuviškai: lietuvių kalbos gramatikos, Lietuvos istorijos, lietuviškų eilių ir dainų. Aš praėjusiais metais mokiausi ketvirtame skyriuje. Mokame gražiai paskaityti iš "Švyturėlio".

Gegužės mėnesį kiekvienas skyrius buvo įsirengęs Marijos altorėlį. Ten kasdieną lietuviškai giedodavom ir melddavomės.

Mokslo metus užbaigėme gražia programa. Vaidinome "Sidabrinis batelis", šokome lietuviškus šokius, dainavome, deklamavome eilėraščius.

Džiaugiamės, kad lietuviškų dalykų galime mokytis visą savaitę — ne vien tik šeštadienį. Esame visi mokiniai dėkingi savo mokytojoms seselėms.

Jūratė Pauliukonytė

Buffalo, N. Y. Šiame mieste yra labai nedaug lietuvių, bet jie gana veiklūs. Čia taip pat veikia ir šeštadieninė mokykla, kurią lanko visi šios kolonijos lietuviukai. Mokyklai vadovauja ir moko joje mok. E. Sakavičienė. Savo paruoš-

tas programėles šios mokyklos mokiniai kartais parodo ir kituose miestuose. Pav., būrelis mergaičių su savo mokytoja buvo nuvykęs į Kanadą, San Catherines, į Motinos Dienos minėjimą.

Buffalo šeštadieninės mokyklos mokinės: M. Gamziukaitė, A. Masilionytė, A. Griškevičiūtė, G. Sakavičiūtė su savo mokytoja E. Sakavičiene siunčia sveikinimus ir linkėjimus "Eglutės" skaitytojams.

STOVYKLAUJAME

Užsibaigus mokslo metams ir prasidėjus vasaros karščiams, visi dairėmės, kur kaip nors išvykti iš didelių miestų į gražią gamtą, į ramią aplinkumą. Tėveliai, kurie tik galėjo, stengėsi savo vaikučius ir paaugesnį jaunimą išsiųsti trumpesniam ar ilgesniam laikui į stovyklą. Nemaža jaunimo ir vaikų vasarojo ūkiuose pas pažįstamus, pas gimines ar privatinėse vasarvietėse. Bet įdomiausias atostogas turėjo tie, kurie nuvyko į lietuviškas jaunimo ir vaikų stovyklas. Ateitininkai šiomet dviejų

savaičių stovyklą su gražia programa turėjo netoli Pittsburgho. Skautai stovyklavo daugelyje vietų, stengdamiesi įsirengti tokias pat stovyklas (palapinėse), kokias turėdavo Lietuvos miškuose.

Tačiau tikrai dideles vaikų stovyklas kasmet turi Nekalto Prasidėjimo Seselės Putnam, Conn., ir Pranciškonai Kennebunk Port, Maine.

Šiais metais **Pranciškonų stovykloje** vasarojo per 40 berniukų. Be gražaus poilsio pajūryje ir gražioje gamtoje, primenančioje mūsų Palangą, berniukai turėjo ir lietuviškų dalykų pamokas: jie mokėsi lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, dainų ir žaidimų. Tai tikrai graži vasaros lietuviška mokykla.

Putnamo mergaičių stovykloje vasarojo šiais metais per 100 mergaičių. Jos ne tik ilsėjosi gražioje gamtoje, bet ir mokėsi lietuviškų dalykų. Seselėms talkininkavo mokytojos T. Dzikienė, K. Marijošienė, poetas B. Brazdžionis, kun. St. Yla ir kiti. Stovyklą atlankė vysk. V. Brizgys ir daug kitų garbingų svečių, kurie pasidalindavo savo mintimis su stovyklautojomis. Pačios mergaitės buvo suskirstytos būreliais, kurie tarp savęs lenktyniavo drausmingumu, tvarkingumu ir gražiu elgesiu. Mergaitės leido laikraštėlį "Kibirkstėlės". Jo išėjo 4 nr. Tai 48 puslapių spaustuvėje spausdintas ir gražiai pačių mergaičių redakcijos komisijos suredaguotas laikraštėlis, atžymėjęs stovyklos įvykius ir leidęs pasireikšti mergaičių kūrybai ir sąmojingumui.

Kokia nuotaika buvo stovykloje ir kokios naudos ji davė mergaitėms, tekalba jų pačių žodžiai, paimiti iš paskutinio "Kibirkstelių" nr.:

"Dienos slenka nesustodamos,

nusinešdamos dvi savaites, mėnesį ir pagaliau visą stovyklavimo laiką. Štai jau stovime ant Putnamo stovyklos slenksčio, pasiruošusios pakelti sparnelius ir plasnoti namolei. Taip dar norėtusi pasilikti dar kokią mėnesį, pasijuokti drauge su vasaros gėlelėmis, padainuoti, kaip tie mieli paukšteliai, ir bendra giesme bei malda, kiekvieną rytą ir vakarą, pakilti iki dangaus. Kiek per tą praėjusį mėnesį nuskambėjo tyro juoko ir dainų šioje seselių sodyboje! Čia gi ir oras — imk ir visais plaučiais trauk. Tikriausiai ne viena mergaitė norėtų parsivežti šio tyro laukų ir miškų oro kur nors į New Yorką, Brooklyną, Bostoną ar į kitą didmiestį. Oro, mergaitės, prie geriausių norų negalime parsivežti, tačiau visas dovanas, kuriomis čia mus seselės apdovanojo, galime. Kalbėdamos apie dovanas, turime galvoje visa tai, ko jūs čia pas seseles išmokote: siuvinėti, austi, megsti, šokti, dainuoti, vaidinti, kalbėti, skaityti ir rašyti lietuviškai. Daug dar būtų galima privardinti tų dovanų. Už visa tai amžinai liksime dėkingos Nekalto Prasidėjimo seselėms. Jų pasišventimo darbas jau dabar nėra gerus vaisius: daugelis mergaičių, kurios atvykusios kalbėjo vien angliškai (net ir tremtinės!), skaitė "comics", dabar jau dainuoja su visomis mergaitėmis lietuviškas daineles, skaito "Meškiuką Rudnosiuką" ir kitas gražias knygeles".

TRUPUTĮ PAGALVOK

NR. 6 UŽDAVINIŲ ATSAKYMAI

1. Estija, Italija, Ispanija.
2. Sesuo, kaulas, šuolis, pamatas, rainas, jojikė, blakė.
3. Statmenai žemyn: Narimantas, vai duoklis; gulsčiai: derina, gaidos, tankas, Attlee.
4. Laivai taip prasilenkia: vienas prekinis laivas įplaukia į prieplauką, o kitas pasitraukia tiek atgal, kad abu keleiviniai laivai praplauktų pro prieplauką. Kai jau keleiviniai laivai yra praplaukę pro prieplauką, tada prekinis laivas iš prieplaukos išplaukia ir toliau plaukia jam reikalinga kryptimi. Tada abu keleiviniai laivai grįžta atgal ir praplaukia pro prieplauką tiek, kad į prieplauką galėtų įplaukti antrasis prekinis laivas. Tam įplaukus į prieplauką, keleiviniai laivai nuplaukia jiems reikalinga kryptimi, nes kelias jau pasidaro laisvas. Taip pat ir antrasis prekinis laivas turi laisvą kelią savo kryptimi, kai tik abu keleiviniai laivai išplaukia savo kryptimi.

5. Iš gėlės lapelių ir žiedų susideda dainos posmelis:

Graži tu, mano brangi tėvyne,
Šalis, kur miega kapuos didvyriai:
Graži tu savo dangaus mėlyne!

Brangi: tiek vargo, kančių prityrei.

6. Taip sutalpinami 7 lygūs kvadratiniai langeliai:

□□
□□□
□□

UŽDAVINIAI

1. Esu aš iš grūdelio mažo, geria ma ne visi prie stalo. Iš vieno galo jei mane skaitysi, aš — kartus, o jei iš antro galo, aš — saldus. Kas esu?

2. Jeigu jūs mane įimsit, būsiu Lietuvos miestelis mažas, o jei iš kito galo skaityti imsit, būsiu aš paukštis gražus. Kas esu?

Abudu uždaviniai vertinami po 2 taškus. Juos atsintė *Adolfas Bernotas*, Waterbury, Conn.

3. Kaip padalinti 8 litrų kibirą vyno į dvi lygias dalis, vartojant du skirtingo talpumo indus: 5 litrų ir 3 litrų?

Vertinamas 5 taškais. Jį atsiuntė *Romualdas Kerpė*, Anna, Ill.

4. Susitinka du traukiniai (A ir B). Juodu abu turi po 19 vagonų ir vieną garvežį. Ties ta vieta yra geležinkelio šaka, į kurią telpa tik 10 vagonų (arba 9 vagonai ir garvežys). Kaip tuodu traukiniai prasi lenkia?

Vertinamas 5 taškais. Uždavinį atsiuntė *Zina Tamašauskaitė*, Athol, Mass.

5. □□□ Perbraukite šiuos devynis
□□□ langelius keturiais brūkš-
□□□ niais nepakeldami pieštuko.

Uždavinys vertinamas 10 taškų. Jį sudarė New Britain Šeštadieninės mokyklos mokiniai *Rolandas A. Giedraitis* ir *Algimantas Slivinskas*.

6. Vietoje brūkšnelių įrašykite raides:

1. (Lietuvos miestelio vardas),
2. (augalas, iš kurio gaminamas opiumas),
3. (garsus Anglijos uostas).
4. (pirmas lietuviškas laikraštis),
5. (plačiai žinomos firmos fotografijos aparatas),
6. (pasaulio dalis, kurioje yra didžiausia dykuma),
7. (mūsų dainose apdainuojamo paukščio vardas).

Skaitant įrašytų žodžių pirmąsias ir paskutiniąsias raides iš viršaus žemyn, gausime iš abiejų pusių to paties Lietuvos miestelio pavadinimą, o skaitant iš apačios į viršų, gausime paukščio vardą. Sakoma, kad seniau ir tas miestelis turėjęs tokį pat vardą, kaip ir tas dainose minimas paukštis.

Uždavinys vertinamas 8 taškais. Jį sudarė *P. Juodka*, Chicago, Ill.

MISLĖS

NR. 6 MİSLIŲ ATSAKYMAI

47 apuokas, 48 žuvis, 49 šarka, 50 ža-
siukas, 51 bitė ir koriai, 52 bitės.

53. Ant sienos kabo, kas tik pri-
eina, tam ranką paduoda.
54. Baltas kaip kreida, lengvas
kaip pūkas, minkštas kaip šil-
kas, drėgnas kaip putas.
55. Neturi kūno, o yra matomas.
56. Niekada eiti nesustoja.
57. Žuvimi plaukiojau, o dabar
bačkoje guliu.
58. Pats nemato, o kitus rodo.

Mįslės vertinamos 2 taškais. Šias mįs-
les atsiuntė A. Bernotas, Waterbury, Conn.

LAIŠKAI
Redaktoriui

Brangus Redaktoriau,

Man teko perskaityti Š. K. A. Aidų re-
dakcijai atsiųstus "Eglutės" numerius. Tas
žurnalėlis lanko ir mūsų namus. Pastebė-
jau, kad mano broliukai "Eglutėje" randa
malonumą, galėdami pasiskaityti pasakai-
čių, eilėraščių, taip pat apie tėvynės praeitį,
jos grožį. Jiems iš to pasididžiavimas.

Linkiu sėkmės tolimesniam darbe.

Aldona Andriukaitytė, Chicago, Ill.

Gerb. Redaktoriau,

Man labiausiai patiko Žvaigždės vaikas.
Man labai gaila, kad per vasarą Eglutė pas-
mane neateis. Linkiu Jums, Taškų Dėdei,
linksmų atostogų.

Ramunė Juozevičiūtė,

7 metų, Jamestown, N. Dak.

LAIŠKAI
Skaitytojams

1. Vasaros atstogos jau praėjo. Praside-
da darbas mokyklose. Vėl sėsite, Mielieji
Skaitytojai, prie knygos. Tik visada atsi-
minkite ir lietuvišką knygą, atsiminkite
Jūsų laikraštėlį "Eglutę", kuri laukia ne
tik kad ją skaitytumėt, bet kad ir jai pa-
rašytumėt. Ji pasiilgusi Jūsų rašinėlių, ei-
lėraščių, uždavinių, žinių iš mokyklų, iš
lietuviškos jaunimo veiklos. Skaitykite ir
rašykite! Ir savo draugus ir drauges pa-
raginkite!

2. Dar turime priminti, kad vis dar yra
tokių skaitytojų, kurie užsimiršo šiais me-
tais atsilyginti už "Eglutę". Labai laukia-
me atsilyginant.

3. Adresų pakeitimus siųskite *Adminis-
tracijai*, ne redaktoriui. Visada praneškite ir
seną adresą.

AUKA "EGLUTEI"

Dr. J. Reinys, gyv. 11725 So. Morgan St., Chicago 43, Ill., Ai-
dų Fondo vajuje laimėjęs 50 dol. premiją, iš tos sumos 10 dol. auką
paskyrė "Eglutei" paremti.

Mielam ir brangiam rėmėjui tikrai nuoširdžiai dėkojame.

EGLUTĖ

PASIKEITĖ "EGLUTĖS" REDAKCIJOS ADRESAS

Raštus redakcijai siųsti ir laiškus Taškų Dėdei prašome rašyti
nauju adresu:

Pranas Naujokaitis, 924 Madison St., Brooklyn 21, N. Y.

